

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyaē kiṣkindhākāṇḍē

॥ pañcapañcāśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ pañcapañcāśaḥ sargaḥ ॥

aṅgadasahitānāṃ vānarāṇāṃ prāyōpavēśanam

śrutvā hanumatō vākyam
praśritaṃ dharmasaṃhitam |
svāmisatkārasaṃyukta -
maṅgadō vākyamabravīt || 4.55.1 ||

sthairyamātmamanaḥśauca -
māṅśaṃsyamathārjavam |
vikramaścaiva dhairyam ca
sugrīvē nōpapadyatē || 4.55.2 ||

bhrāturjyēṣṭhasya yō bhāryāṃ
jīvatō mahiṣīṃ priyām |
dharmēṇa mātaram yastu
svīkarōti jugupsitaḥ || 4.55.3 ||

katham sa dharmam jānītē
yēna bhrātrā durātmanā |
yuddhāyābhiniyuktēna
bilasya pihitam mukham || 4.55.4 ||

satyāt pāṇigrhītaśca
 kṛtakarmā mahāyaśāḥ |
 vismṛtō rāghavō yēna
 sa kasya sukṛtaṃ smarēt || 4.55.5 ||

lakṣmaṇasya bhayēnēha
 nādharmabhayabhīruṇā |
 ādiṣṭā mārgituṃ sītā
 dharmastasmin kathaṃ bhavēt || 4.55.6 ||

tasmin pāpē kṛtaghnē tu
 smṛtibhinnē calātmani |
 āryaḥ kō viśvasējyātu
 tatkulīnō viśēṣataḥ || 4.55.7 ||

rājyē putraḥ pratiṣṭhāpyaḥ
 saḡuṇō nirguṇō'pi vā |
 kathaṃ śatrukulīnaṃ māṃ
 sugrīvō jīvayiṣyati || 4.55.8 ||

bhinnamantrō'parāddhaśca
 bhinnaśaktiḥ kathaṃ hyaham |
 kiṣkindhāṃ prāpya jīvēya -
 manātha iva durbalaḥ || 4.55.9 ||

upāṃśudaṇḍēna hi māṃ
 bandhanēnōpapādayēt |
 śaṭhaḥ krūrō nṛśaṃsaśca
 sugrīvō rājyakāraṇāt || 4.55.10 ||

bandhanācyāvasādānmē
 śrēyaḥ prāyōpavēśanam |
 anujānantu māṃ sarvē
 gṛhaṃ gacchantu vānarāḥ || 4.55.11 ||

ahaṃ vaḥ pratijānāmi
 na gamiṣyāmyahaṃ purīm |
 ihaiva prāyamāsiṣyē
 śrēyō maraṇamēva mē || 4.55.12 ||

abhivādanapūrvaṃ tu
 rājā kuśalamēva ca |
 abhivādanapūrvaṃ tu
 rāghavau balaśālinau || 4.55.13 ||

vācyastātō yavīyān mē
 sugrīvō vānarēśvaraḥ |
 ārōgyapūrvaṃ kuśalaṃ
 vācyā mātā rumā ca mē || 4.55.14 ||

mātaraṃ caiva mē tārā -
 māśvāsayitumarhatha |
 prakṛtyā priyaputrā sā
 sānukrōśā tapasvinī || 4.55.15 ||

vinaṣṭamiha māṃ śrutvā
 vyaktaṃ hāsyati jīvitam |
 ētāvaduktṡā vacanaṃ
 vṛddhāṃstānabhivādya ca || 4.55.16 ||

vivēśa cāṅgadō bhūmau
 rudan darbhēṣu durmanāḥ |
 tasya saṁviśatastatra
 rudantō vānararṣabhāḥ || 4.55.17 ||

nayanēbhyaḥ pramumucu -
 ruṣṇaṁ vai vāri duḥkhitāḥ |
 sugrīvaṁ caiva nindantaḥ
 praśaṁsantaśca vālinam || 4.55.18 ||

parivāryāṅgadaṁ sarvē
 vyavasan prāyamāsitum |
 tad vākyaṁ vāliputrasya
 vijñāya plavagarṣabhāḥ || 4.55.19 ||

upaspr̥śyōdakaṁ sarvē
 prāṇmukhāḥ samupāviśan |
 dakṣiṇāgrēṣu darbhēṣu
 udaktīraṁ samāśritāḥ || 4.55.20 ||

mumūrṣavō hariśrēṣṭhā
 ētat kṣamamiti sma ha |
 rāmasya vanavāsaṁ ca
 kṣayaṁ daśarathasya ca || 4.55.21 ||

janasthānavadhaṁ caiva
 vadhaṁ caiva jaṭāyuṣaḥ |
 haraṇaṁ caiva vaidēhyā
 vālinaśca vadhaṁ tathā |

rāmakōpaṃ ca vadatāṃ

harīṇāṃ bhayamāgatam || 4.55.22 ||

sa saṃviśadbhirbahubhirmahīdharō

mahādrikūṭapratimaiḥ plavaṅgamaiḥ |

babhūva sannāditanirdarāntarō

bhṛśaṃ nadadbhirjaladairivāmbaram || 4.55.23 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvye

kiṣkindhākāṇḍē pañcapañcāśaḥ sargaḥ ||